

نگاهی به اخلاق و حکمت در دیوان محمدتقی بهار

معصومه محمدنژاد^۱، فائزه جنیدی^۲

۱- باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلامشهر، ایران (نویسنده مسئول)

۲- استادیار زبان و ادبیات فارسی، واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلامشهر، ایران

چکیده

اخلاق و حکمت از موضوعات مورد علاقه‌ی ایرانیان از دیرباز تا کنون بوده است. وجود پندنامه‌ها و اندرزنامه‌های بازمانده از زبان پهلوی خود گویای این مدعاست. این علاقه‌مندی به اخلاق و حکمت چونان میراثی به گویندگان و سخنوران ایرانی منتقل شده است. یکی از این وارثان بر حق شاعر معاصر محمدتقی بهار (۱۶ آبان ۱۲۶۵-۲ اردیبهشت ۱۳۳۰) ملقب به ملک‌الشعرا و متخلص به «بهار» است. وی توجه خاص به موضوعات اخلاقی دارد و مفاهیم والای اخلاقی چون راستی و درستی، پرهیز از غرور و خودستایی، عدل و دادگری، پرهیز از حرص و آز، پرهیز از تندخویی، پرهیز از حسد و خشم، اعتدال در زندگی، مهرورزی، سحرخیزی، خوش قولی، صبر و استقامت و ... را در دیوان خود به یادگار گذاشته است. در این مقاله سعی بر آن است تا بازتابی از مسائل تعلیمی و اخلاقی در آثار دیوان ملک‌الشعرا ارائه گردد.

واژگان کلیدی: محمدتقی بهار، اخلاق، حکمت.